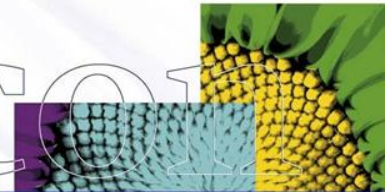

Aandoeningen Maag-darmkanaal

Helicon

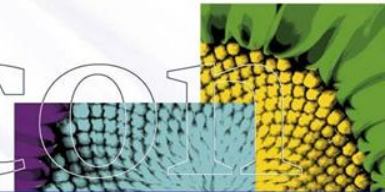

Koliek

= **PIJN** in de buikholte
(van paard en eigenaar)

Is geen diagnose !!

Oorzaak meestal in het maagdarmkanaal

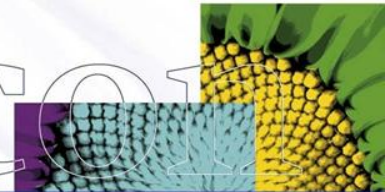

Koliek

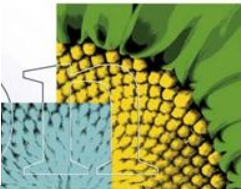
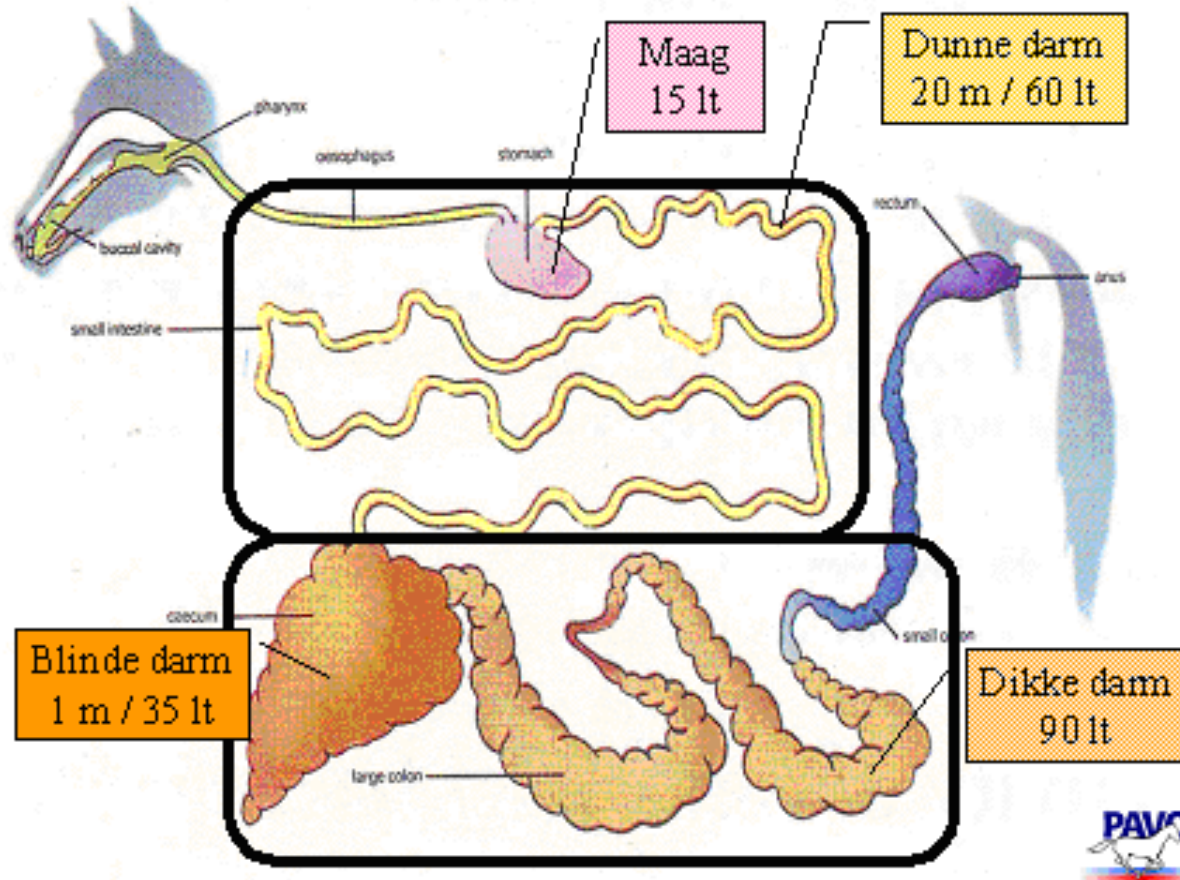
Paard is vatbaar voor koliek

Redenen:

- Voeding en voedingspatroon
- Beweging
- Anatomie maag-darmkanaal*

Er kan veel mis gaan in 30 meter darm !!

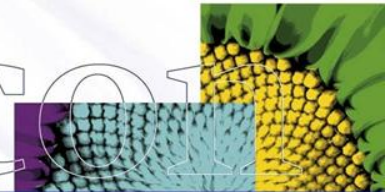

Oorzaken pijn

- Krampen spieren in de darmwand
- Uitrekken darmwand
- Ontstekingen
- Combinaties

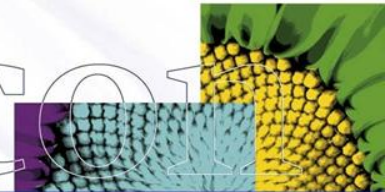
Koliek verschijnselen 1

- Onrust
- Krabben
- Zweten*
- Naar de buik kijken
- Naar de buik schoppen / slaan
- Vaak gaan liggen en opstaan*
- Rollen*
- Zich laten vallen*
- Diarree of juist geen mest
- Sloom*
- Van mild tot heel ernstig

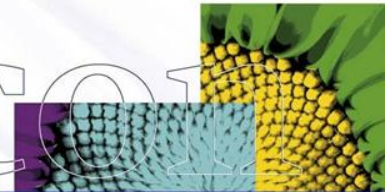
Soorten koliek

- **Krampkoliek** **meest voorkomend**
- **Verstoppingkoliek** **2^e plaats (30%)**
- **Gaskoliek** **(150 L gas per dag)**
- **Zandkoliek**
- **Liggingveranderingen**

Krampkoliek

- Krampachtig samentrekken van spieren in de darmwand
- Dunne en dikke darm
- Vaak mildere vorm

Oorzaken Krampkoliek

- Abrupte voerwisselingen
- Sterke afkoeling door bijv. regen of kou
- Snel drinken van koud water/ eten van bevroren voer
- Worminfecties
- Stress

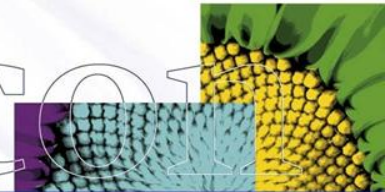
Wat te doen?

- Stappen
- Voer wegnemen
- Injectie in bloed (Novalgin®, Buscopan®)

Gaskoliek

- Gasophopingen geven een uitrekken van de darmwand
- Vaak dikke darm/blinde darm
- Milde tot matige koliek

Oorzaken Gaskoliek

- Hoge gasproductie (jong gras, bedorven voedsel)
- Luchtzuigen
- Bij verstoppingen, liggingverandering etc.
- Weinig beweging

Wat te doen?

- Stappen
- Vasten
- Injectie bloedbaan
- Laxeren (paraffine)

Verstoppingkoliek

Ophoping voedsel (vaak ruwvoer/stro of zand)

Vastlopen in de nauwere darmdelen

Passage verhinderd

Verdere indroging voedselmassa, wordt harder

Vier voorkeursplaatsen**:**

- 1. Overgang dunne darm - blinde darm**
- 2. Blinde darm**
- 3. Onderste hoefijzer, voor bekkenbocht**
- 4. Bovenste 'hoefijzer' >> maagvormige verwijding**

Verstoppingkoliek

1 fase:

in begin als voedsel begint op te hopen milde vorm van koliek

2e fase:

darmen gaan vollopen
vóór verstopping ophoping gas + voedsel
verergering verschijnselen
geen mest meer, uitdroging

Risico op maagoverlading

Oorzaken Verstoppingkoliek

- Stro
- Gebitsproblemen
- Schrale weide
- Spoelworminfectie

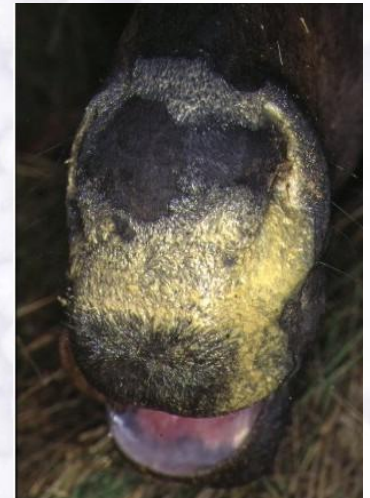

Wat te doen?

- Stappen en voer weg
- Laxeren!
- Injectie bloedbaan
- Maagoverlading >> maag sonderen
- Operatief

Complicatie: **MAAGOVERLADING**

- **SPOED**
- Maag paard is klein (!)
- Kans op scheuring
- Voer uit neus!!
- Maag sonderen.

Zandkoliek

- M.n. bij pony's
- Op schrale weide winter/voorjaar
- Eten van wortelen, bieten met zand.
- Vaak in combinatie met diarree
- Vermageren

Wat te doen?

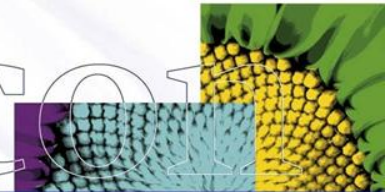
- Laxeren
- Opname zand voorkomen
- (Operatie)

Liggingveranderingen I

Matige koliek die vaak snel tot zeer ernstige koliek kan leiden.

Slechte reactie op pijnstillers en darmverslappers

Liggingveranderingen II

Diverse vormen:

- Hernia (darm vast in opening....)
- Invaginatie (in elkaar schuiven)
- Torsio (darmdraaiing)
- Afsnoering
- Entrapment miltbandje
- Verplaatsing

Liggingveranderingen III

Afgesloten darmen:

Darmen na afsluiting:

Darmen voor afsluiting:

ophoping gassen

raken leeg, geen mest meer

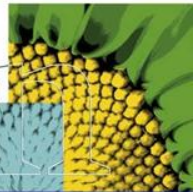
overvulling >>

maagoverlading

- Verplaatste/afgeknelde darmdelen niet doorbloed
- Afsterven darmwand
- Doorlaatbaar voor gifstoffen vanuit darminhoud.
- Paard snel in shock

Liggingveranderingen IV

- **Stappen**
- **Vasten**
- **Laxeren**
- **Injectie bloedbaan**
- **Maagoverlading >> maag sonderen**
- **Operatief !!!**

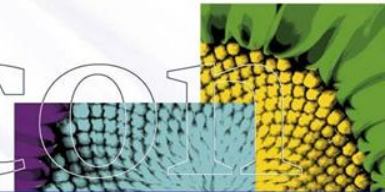
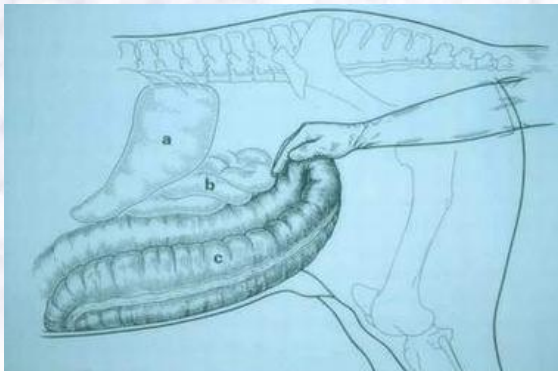

Wat te doen?

- Veiligheid voor alles !!
- Uit de wedstrijd nemen
- Harnachement afdoen
- Afstappen (!?)
- Laten rollen (!?) – verwondingen!!
- Voer weg nemen c.q. vasten
- Dierenarts bellen

Koliekonderzoek Dierenarts

- **Temperatuur**
- **Pols !**
- **Slijmvliezen !**
- **Luisteren naar darmgeluiden**
- **Rectaal onderzoek**

Darmontsteking

- **Bacteriële infectie**
- **Virus infectie**
- **Worminfectie**

Maagzweren:

- Aantasting bovenste deel van de maag
- Te beperkte productie van speeksel door krachtvoer
- 50 – 80 % ?? van de paarden
- Continue aanmaak van maagzuur

Symptomen:

- Geïrriteerd paard
- Verminderde eetlust
- Slecht conditie
- Laag ijzergehalte door bloedverlies

Voerbeleid:

- Kleine porties over de dag verdeeld
- Onbeperkt ruwvoer
- En dagelijks beweging

